

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytösdésben.

Közgyűlés a városnál.

Négy hosszú órát ülésezett újra a közgyűlés, míg a 46 kemény pontozatokat lemorzsolta. Nagybótt fontosságú dolog, a mi meglepetést kelthetett volna, épen nem volt. Beszéd azonban annál több. Ugyszólvá egyhangulag elfogadott ügy körül órák hosszat faragták a szót. Az első nehezebb ügy után könnyen gördült tova a székér, míg végre 7 óra tájban pihenőre indultak a közügy bajnokai.

Széchenyi Viktor gróf főispán 3 óraker nyitotta meg az ülést. Hitelesítőknél Dieballa György és Keresztes Zsigmond biz. tagokat kérte fel.

A részvét őszinte hangján parentálta el **Csitány G. Emil** v. biz. tagot, a ki „mint a közügyeknek lelkes munkása s mint puritán jellemű polgártársunk” méltán köztisztelneinek örvendett.

Emlékét jegyzőkönyben örököltik meg s erről családját átiratban értesítik.

A legközelebbi közgyűlés április 29-én lesz.

Vermes Mihály dr. a legutóbbi közgyűlésnél indítványozta már, hogy a mérnöki hivatalnál egy kiegészítő építész-mérnök alkalmazassék. Az ipariskolánál, a Deák Ferenc-utcai iskola építésénél, továbbá a szurószék terveinek, az új város-ház rajzainak elkészítéséhez szükséges egy építész alkalmazása. A tanács pártolólág terjeszti az indítványt elő s az alkalmazandó mérnöknek 2400 kor. fizetést, 600 kor. működési pótlékot és lakbért kér. Kívánja, hogy a mérnök csak mint kiegészítő ideiglenesen alkalmazassék, hogy ne csupán rajzoló, hanem kvalifikált építész legyen és hogy a Deák Ferenc-utcai iskola tervének részletes elkészítése az ő munkája alól sür-gőssége miatt kivetessék, mert annak az őszig-

tető alá kell kerülnie. **Vermes Mihály** dr. v. b. t. kéri, hogy kvalifikált építész alkalmazassék. **Tóth Artur** v. b. t. aggodalmait fejezi ki, hogy a Deák Ferenc-utcai iskola így még később lesz meg. **Farkasdy** Dezső v. b. t. skrupulizál, hogy a miniszter nem fogja-e kifogásolni, hogy mi egy újabb állást szervezünk? **Say Ferenc** v. b. t. szerint a magánmérnök a mérnöki hivattal együtt dolgozott az ipariskolánál, úgy, hogy a nehezebb részt a hivatal végezte. Az ipariskolát más végezte, a Deák Ferenc-utcai iskolát nem az alkalmazandó mérnök készítendő. A városház tervei oly speciális dolog, hogy azoknak megoldása csak nyilvános pályázat után oldható meg. Ő csupán rajzoló alkalmaztatását indítványozta. **Rauscher Béla** v. b. t. csatlakozik **Sayhoz**, ő is azt hiszi, hogy pl. a szurószék tervezése annyira speciális dolog, hogy azt csak pályázat után lehet megoldani. Hivatkozik Szombathelyre, a hol 16 értékesnél értékesebb tervet utatattak nek. **Winkler Vilmos** főmérnök hivatkozik arra, hogy a Deák Ferenc-utcai iskolának minél előbb tétő alá kell jönni. A hivatalban nincs építész mérnök, tehát olyan ember kell alkalmazni, a ki nem csupán a kijelölt dolgot végzi hanem a ki-nek ideái is vannak. **Szenzenstein János** v. b. t. a februári közgyűlésre utal, a mikor csak három maradtak, a ki a Deák utcai iskola építését különösen sür-gősnek tartották. Akkor leszavazták őket, most azonban ugyanannak a leszavazott indítványának az alapján szavaznak meg újabb indítványt. Ő is elégek tartja a kiegészítő mérnök alkalmaztatását. **Holly Géza** v. b. t. a vízvezeték miatt tartja szükségesnek az új állást. **Say Ferenc** v. b. t. szerint a vízvezeték építésénél oly csekély szükség lesz a mi mérnökünkre, hogy azért szükségtelen az új állás. Ott **Csik István** mérnök fogja a teendőket végezni. **Sadra Gyula** dr. polgármester szerint a vízvezetéknel alkalmazott mérnökünknek annyi teendője lesz, hogy az ott teljesen le lesz foglalva. A tanács indítványát melegen ajánlja elfogadásra. A köz-

gyűlés, miután **Say Ferenc** az ő indítványát visszavonta, egyhangulag elfogadta a tanács indítványát.

A Deák Ferenc-utcai iskola építését a közgyűlés általánosságban és részleteiben elfogadta. Az iskola 1010 □-öl területen épül s 270 □-öl területet, a mely az utca felé beépítetlen marad, nem adják el. Tanítói lakás nem lesz. A terveknek május végére kell elkészülniök, hogy akkor vállalatba adható legyen és központi fűtésre rendezik be. **Tóth Artur** v. b. t. kifogásolja, hogy az iskola ferde vonalban épül. **Winkler Vilmos** főmérnök szerint ő a másik utcasorhoz igazította ezt a rajzot.

Az ipariskola építésére apr. 1—21-ig lejáró terminussal pályázatot hirdet a közgyűlés.

Nagy Ignác v. b. t. indítványát, a mely a balatonvidéki vasut fölött a sárkereszturi orszá-guton áthidalást kíván, a közgyűlés elfogadta.

A polgármesteri jelentés, a mely részletes és kiválóan lelkiismeretes képet nyújtja a városi ügyek lépésről-lépésre való biztos haladásának, a hivatalos ügyek mindig gyorsabb és rendezet-tebb lebonyolításának, a közgyűlés éljenzessel tudomásul vette, egyzersmind **Hübner Károly** indítványára elhatározta, hogy ezután a közgyűlés előtt kinyomatva megküldi minden bizottsági tagnak.

A főispán 16 óraker 5 perc szünetet enged. **Stéger Péter** és **Paulusz István** indítványait új utcaelnevezésekre az általános utcarendezés idejére halasztják.

A hatóságli husszék felállítását a közgyűlés egyhangulag elhatározta. Elénk helyen kell lennie, 3 ablaka és husvágó tőkéje lesz. Benne a bivalyok, a növendékmarhák és kisebbbértű, valamint az állatorvos által kifogásolt állatok kerülnek eladásra, hogy a szegényebb néposztály olcsóbb húshoz jusson. A husszékét a Ponty vendéglő előtt állítják fel. A községi mérszárzék eszméjét, mint nálunk alkalmatlan, nehékes és kivihetetlen intézményt teljesen elejti a közgyűlés. **Héjj Imre**

A legszebb nóta.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

Nem hiába, hogy a legszebb nóta a banknóta, hanem arra a nótára járja is az egész világ. Járja lassan, járja frissen, járja eszeveszetten, a hogy már a taktusa kívánja. Ilyen már a világ, mikor pusztulásnak indul benne minden eszménység: minden esztendő kigyomláll lelkéből egy-egy nemesebb vonást, mint a napok a hatvan esztendő ember fejről a deresülő szá-lakat . . .

Özvegy **Lányiné**nek ez volt legnagyobb keserősége. Sok csalódás érte már az életben, de legkeserűbb volt neki, hogy az emberek olyan önzök, futnak-rohannak, letiporják utközben a legszebb virágot, csak hogy egy kórót leszakíthassanak, melynek érdes ágai között véletlen olyan rongy akad, melyet bankónak neveznek az emberek. Igen! az a leányát, a szép **Elvirát** észre se veszik, pedig . . . pedig **Elvira** kisujja egy-maga százszor többet ér, mint akárhány leány

egészen véve, ha mindjárt megannyi bankóval van is a szoknyája bételeve.

Különbö volt az régen. Többet értek akkor az emberek. Ott van mindjárt **Lányiné** maga. Ha neki is a pénz lett volna teljes életében az istene, akkor nem jutott volna szegénységére, akkor még most is ott lakhatnék abban a csinos kastélyban, melynek nehéz damaszfüggönyös ablakai büszkén hordták körül tekintetüket a gyönyörű ötszáz holdas birtokon. Hanem hát persze, hogy persze! nálunk a magyar vendég-szeretet lakozott, nem pedig a rideg önzés. A ki hozzájuk jött, az otthon érezte magát — sajnos, hogy most alig ismeri őket valaki. A birtok elusztott s az emberek elfeledték őket.

A nyomorult hálátlanok!

Lányiné karjai közé szorította viruló gyermekét, csókot szorított angyal tiszta homlokára s fájón mondta:

— Szegény, szegény gyermekem!

Azután könyök gyűlték szemébe.

— Ne sirj anyám, vigasztalja **Elvira**, hagy azt a multat, hiszen eltemettük már régen minden emlékestül.

— Eltemettük gyermekem, igazad van monda **Lányiné**, de hiszen nem a mult az, m könyvet fakaszt szememben.

— Hanem? kérdezte a leány elcsodálkozva.

— A jövő, kedves aranyágam, volt a szomorú felelet, a te jövőd, édes **Elvirám**. Boldognak szeretnélek látni, de a világnak nincsen boldogsága szegény számára.

— Hát nem vagyunk mi boldogok? Nem szeretjük mi egymást?

— Hadd azt leányom, azzal meg nem vigasztalsz. Azt értem én, hogy olyan feslő rózsának, mint te vagy, egészen más a célja, mint édesanyja oldalán elhervadni. Neked, tudom, vannak vágyaid, reményeid, nem volnál fiatal leány, ha ábrándot sem adna az élet; de hát lásd, az önző világ csak az aranyborjut táncolja körül, te álmodozol, de csak azért, hogy csalódás legyen fölébredésed. Lásd-e, kedves **Elvirám**, ennyit ad szegény leánynak az élet. Ha könyvet látsz szememben, ne gondold, hogy magamért sírok, boldognak szeretnélek látni s fáj, hogy nem tudak azzá tenni.

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOS
VASZON, ASZTALNEMŰ ÉS ÁGYNEMŰEK ÁRUHÁZA, SZÉKESFEHÉRVAR,
— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FÉLE ÜZLETHELYISÉG. —

Mai lapunk 4 oldal.

00000175

v. b. t. helyesli a husszák felállítását, a mennyiben a csekélyebb értékű állatokat vágják benne. De helyesebbnek tartaná, ha a sátrakat nem egy-két régi adófizető polgár tönkretételére egy helyen csoportosítaná a város.

A hordójező hivatalra a közgyűlés Lindermann Antalt 1260 kor. fizetéssel és lakbérrel alkalmazza, a ki kitűnően letette az erre vonatkozó vizsgát.

A város területén szükséges fuvarozást 3 évre bérbe adja a közgyűlés.

A villamos vállalat magán világitási jövedelméből, ha az 100 ezer koronán felül van, a társulat a város javára 3 %-ot enged át. A társulat most felajánlotta, hogy a motorikus célokra elhasznált árammennyiség után hajlandó 5 %-ot fizetni a városnak. *Hübner* Károly v. b. t. részletes számbeli adatokat kér ennek megismerésére. *Winkler* Nándor és *Dieballa* György főlészóalása után *Erdőssy* Bódog v. b. t. kifejti, hogy a villamos társulatot a város 1917-ben megválthatja. A megváltási ár az öt utolsó év átlagos évi bruttó jövedelmének háromszorosa. Nekünk tehát inkább az az érdekünk, hogy a társulatnak ezt a most felajánlott összegét el ne fogadják, mert akkor később fogunk többet fizetni.

A villamos világitás visszaéléseinek megvizsgálására bírói szakértőt kért két év előtt a közgyűlés. A szakértők véleménye alapján a város a megindítandó perben nem nyert volna semmit, illetőleg annyit mégis nyert, hogy társaság azóta az észlelt hiányokat mind pótolta.

Az anyakönyv kivonatát után minden fél egy koronát fizet a város javára. Ezt az összeget a város eddig mindig az anyakönyvvezetőnek engedte át. *Mattes* Mihály most családi körülményei miatt újra kérte ezt. *Holly* Géza dr. ellenző indítványával szemben a közgyűlés 29 szóval 19 ellenében leszavazta a tanács elutasító indítványát.

A borellenőrző bizottságot újjáalakították.

A millenniumi egyik ösztöndíjat a város fél évig nem adja ki, hogy a kiadásnál helyes terminust állapítsanak meg.

Székely Dénesné 1000 koronás alapítványának alakí változtatását elfogadta a közgyűlés.

Stéger Péter, *Cserpalkovits* Antal, *Völgyi* Gusztáv, *Fodor* János. ifj. *Simon* János és *Szabó* József (86 □őre) szabályrendelettelenes telekdarabolási kérelmeit kedvezően intézte el a közgyűlés.

Ifj. Antal Józsefnek a kövezetvám elengedése vonatkozó kérelmét elutasította a közgyűlés.

A honvédelmügyi udvarát helyreállíttatja a város.

— Pedig azzá tehetsz, mondá ünnepélyes hangon *Elvira* hirtelen.
— Hogyan? hökkent meg *Lányiné*.
— Csak úgy, hogy van, a ki engem szeret, én is odaadtam neki szívemet, egy hibázik boldogságunkból mindössze, — a te áldásod.
— Ah! kiáltott föl *Lányiné* mérhetlen elragadtatással, tehát mégis? Mégis van e világ, ki nem keres kincset, gazdagságot?
— Van mamám, mondá büszkén *Elvira* s anyja keblére rejté égő arcát.
Lányiné vonásai szinte átszellemültek. *Elvira* szavai boldoggá tették. Darabig szóltan élvezte azt a boldogságot, csak azután tette föl a kérdést:
— És ki az a nemes lélek, ki manapság még önzetlenül tud szeretni? Ki szegény leányt is oltár elé akar vezetni?
— Egy másik szegény ember.
— Hogyan? lebbent el a kérdés *Lányiné* ajkairól.
— No igen, felelt *Elvira* kedves természetességgel, egy szegény hivatalnok, *Ambrus* Ernő.
— *Ambrus* Ernő? tört ki az anyja, az a hivatalnok ott tul a szomszédban, kinek egybe sincsen a fizetésén kívül?
— Ugyanaz, volt a határozott felelet.
— S mit nyújthatna az nekéd édes gyermekem? folytatta *Lányiné* egész lehangoltan.
— A mit keresek s a miről álmodozom: boldogságot.
— Az anyá rázni kezdte fejét,
— Az nem lehet... nem, az nem lehet, tette hozzá azután.

A Szent Ferenc-rendieknek elengedte a város a járdaköltségre vonatkozó tartozást.

A város belpól a magyar városok egyesületébe, küldöttet küld oda, valamint a XVI. nemzetközi orvosi kongresszusra *Bierbauer* Viktor dr. v. t. főorvos személynében.

A közgyűlés 7 órákor végződött.

Közgyűlés a vármegyén.

Fehérvármegye törvényhatósága tekintette az időközben felszaporodott ügyekre, látogatott közgyűlést ma d. e. 10 órákor. A közgyűlés legfontosabb tárgyával, a munkáslakások építésével megfigyeléseink hozzáadásával bővebben kívánunk foglalkozni, ezuttal csak vázlatosan adjuk elő a közgyűlés eseményeit. Sorra kerültek ezuttal az egyes községekben megejtett képviselő testületi választások felebbzései. A felebbzések közül kifejlődött viták arra engednek következtetni, hogy ezek a választások nem folynak le akkora törvényes pontossággal és tisztasággal, a választók akaratának méltányolt megnyilvánulásával, mint kívánatos volna. Az okok felderítése nagy körültekintéssel járna, de érdekes adatok szolgáltatna.

A közgyűlést 10 órákor nyitotta meg *Széchenyi* Viktor főispán, aki a tárgysorozat megkezdése előtt meleg szavakkal üdvözölte *Czirák* Antal grótot, a vármegyei törvényhatóságnak is nagy tevékenységű tagját ezüstmennyezőjének alkalmasból. A törvényhatóság táviratban fejezte ki jókívánatát.

A pusztavámi, baracska, ercsi képviselőtestületi választások ellen beadott fellebbezést elutasította a közgyűlés. Nagyobb vita fejlődött ki a móri fellebbezések körül. *Magdics* István szólt fel a választás ellen, kifogásolva, tisztviselők magatartását.

Kovács Sándor főszolgabíró magyaró szavai után elutasították a fellebbezést.

A tapasztalt szabálytalanságok miatt megsemmisítette a közgyűlés a ráckeresztúri bíróválasztást. A magyaralmási bíróválasztásra *Horváth* Gyula dr. és *Babay* Deszö vizsgálatot kértek, míg aztán *Szűts* Jenő alispán felszólására nem adtak helyt a fellebbezéseknek.

A veréb-vertecsasai és vál-vertecsasai vicinális utat törvényhatósági kezelésbe fogják venni; *Szűts* Károly kivánatosnak tartja, hogy ezek a rossz állapotban levő vicinális utak a közlekedés szempontjából törvényhatósági kezelésbe jussanak.

— És miért nem? kérdezte *Elvira* elcsodálkozva.
— Mert szegény ember, volt a határozott válasz, szegény ember pedig boldoggá nem tehet soha.
Te szép leány vagy, bárót, grótot megérdemelnél, hogyan adjaak tehát egy szegény hivatalnokhoz?
— De ha szeretem! kiáltott föl szinte szemrehányással *Elvira*.
— Szereted, szereted... de a szerelemnek sem szabad egészen vadnak lennie.
— Hát nem te mondtad anyám, hogy az igazi szerelem nem ismeri az önzést?
— Egészen úgy van, magyarozta ki magát *Lányiné*, ha világon több volna az önzetlenség, akkor gazdag kérők kopogtatnának sorba az ajtókon... Hanem hát reméljük. Te még fiatal vagy, távolról sem késtél el, talán még jön valaki, aki jobban megérdemel. Mert azt csak belátod édes gyermekem, hogy olyan koldushoz, mint *Ambrus* Ernő, nem adhatlak.
Olyat mindig kaphatsz, még akkor is, ha majd megvénülsz.
Elvira nem felelt, csak lehajította fejét s fájó könnyeket hullatott. Eszébe jutott a közmondás, hogy legszebb nótá a banknótá; arra a nótára járja az egész világ, arra járja az ő kedves mamája is, miközben folyton az önző világgal vesződik, azt szítja, szapulja.

Kincs István.

Sárszentmiklós község határozatot hozott, hogy az állattenyésztő közönség segélyezésére a községi pótadóból tenyészbikákat szerez be. A humanus, de a fölyvés vitatása szerint törvénybe ütköző határozat körül hosszas vita indult meg. Igen figyelemreméltó volt *Koller* Pál hozzászólása, aki arra az állápontra helyezkedett, hogy a nagy szociális érdekek szolgálatát; ne hagyjuk apró-cseprő szabályrendeleti intézkedésbe ütközni, mert csak a szociális érdekek veszítenek vele, amelyet a tiszta szellemű törvényhozás is elősegíteni tartozik.

A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület átiratát amely azt javasolta, hogy törvényhatóság szabályrendelet által korlátozza a gazdasági munkások részére kiszolgáltató szeszes italokat, egyszerűen minden hozzászólás nélkül adta tették. A megoklás az volt, hogy az alkotandó szabályrendelet úgy se válnék be — a gyakorlatban.

Pozsony város feliratot intézett a pornografikus és detektív regények ellen az országyűléshez. A feliratot vármegyénk hasonló szellemű felirattal támogatja.

Turóc és Hont vármegye országos jegyző nyugdíj alapra vonatkozó feliratához nem járul hozzá vármegyénk.

Csór, Sárbogárd, Nyék munkás lakásokat akar építeni, a terv előkészítésére bizottságot küldenek ki.

A közgyűlés fél 1 órákor ért véget.

ÜJDONSAGOK.

— *Prohászka* Ottokár dr. megyéspüspök Budapestre utazott, hol az eskütéri templomban több napon át konferencia beszédeket tart. A lánglelkű főpásztor még a nagybőjt folyamán az ország több helyén tart konferencia beszédeket.

— **Ezüstlakodalom.** A *Ciráky* grófi család örömnépe remek tavaszi napsugártól bearanyozva kedves és felejthetetlen ünnepe volt *Lovasberénynek* és egész környékének is. A nemes grófi családdal ünnepelt az egész község kor, rend és rangkülönbség nélkül. Jóformán az egész község a kastély köré sereglett, mikor 10 óra előtt a násznép a kastélyból annak kápolnához vonult. A falu összes lánykái hófehér ruhába öltöztek, hogy az ezüstmenyegzősök felvonulását sorfaluikkal övezék. Lelkes öröm s az őszinte boldogság sugara csillogott minden szemből. Mindig éreztek, most azonban százszorosan tudták és kifejezésre juttatták azt a hódolatot, a mely az egész község és környéke szívét átmelegíti, valahányszor a jóságos grófi pár közelébe juthattak. Természetesen megjelentek az ezüstmenyegzős grófi pár egész rokonsága, a kik közül ott volt *Esterházy* Miklós herceg (nejét, sz *Czirák* Margit grófnót édesanyai kötelessége kannyaróban beteg gyermeke mellett tartotta) *Csekonics* Endre gróf v. b. t. t. *Czirák* Béla gróf v. b. t. t. *Esterházy* Imre gróf, *Esterházy* Pál gróf, *Czirák* László gróf.

A kápolnában *K. Horváth* István. esp. plebános szt. misét mondott, a mely után megható beszédet intézett az ünnepelő grófi párhoz. Mise alatt a zsáméki apácák növendékei megható egyházi dalokat énekeltek jótévedőknek, a kik minden lelkesedésükkel és áldozatkészségükkel szinte egyedül eszközölték a jó testvéreknek Zsámékban való letelepülését. Mise után a virágokkal gyönyörűre díszített kápolnából kastély előtt gyönyörű verőfényes időben fogadta az iskolás gyermekek üdvözlő énekét, majd a kastélyba vonult a

násznép és fogadta az üdvözölt nagy sokaságát, előbb a rokonokat, aztán a község minden tisztelőit, vallás, rangkülömbőség nélkül tisztelgését. Az ünnepet természetesen ünnepi lakoma is követte.

— **A kath. kör közgyűlése.** A gyermekekor betegségein tulesve, megizmosodva, megerősödvé, tele reménnyel és tettvágygal állottak vasárnap d. e. a székesfehérvári kath. körök közönségünk elé, hogy az elmúlt esztendő tevékenységéről számot adjanak. A közgyűlést szent mise előzte meg a szeminariumi templomban, mely után Scheirich Antal alelnök megnyitotta az ülést. Dorinis István hitoktató a töle megszokott alaposággal eszmékben gazdag beszéddel számolt el a múlt esztendő munkálkodásáról, egyszersmind irányt mutatott a jövőre, a mely felé a körnek némes céljai szolgálnia kell. A „szép, okos és sok tanulással telj beszéd” lapunk legközelebbi számban egész terjedelmében közöljük.

Almássy János pénztáros a pénztár állapotáról számolt be s mutatott rá arra az örövendéses körülményre, hogy a kath. kör anyagi tekintetben izmosnak és biztosítottnak tekinthető s most már minden esztendőbe többet fordíthat a belső berendezésre, különösen erősen gyarapodó könyvtára fejlesztésére. Az elhunyt Posits Mihály kanonok helyére, a ki a kör elnöke volt, Klauz György dr. kanonokot választotta meg a közgyűlés nagy lelkesedéssel elnöknek, a ki eddig is legtöbb áldozatot hozott a kör jelenlegi megerősödésére. A választást küldöttség adta tudtúl az új elnöknek. A választmány megújult, új tagok lettek: Kuthy József dr. és Vass József dr. Jegyzővé Kovács Kálmánt választották. Jelentékenyebb változás még a vizivárosi kath. körnél történt, a hol a kör érdemekben gazdag elnöke s köztiszteltnék örövendő Flaskár József korára való tekintettel megvált állásáról s helyét Szalczgruber József v. biz. tag, a Viziváros egyik legtekintélyesebb polgára foglalta el. Ugyancsak lemondott állásáról Raáb József, a kör derék pénztárosa, a kit ifj. Jungbluth Józseffel újítottak. Lelkesen megéljeneztek még Kammel József felsővárosi kántort, a ki az ottani kör ifjusága közt sok szép sikerrel dicsekvő énnékkart alakított.

— **Eljegyzések.** Irsai Irsay György irsai földbírtokos eljegyezte Madarassy Erzsikét, öz. mezőmadarasi Madarassy Istvánné, szül. szeődemeteri Erzsébet leányát.

Almássy István kereskedő eljegyezte Marschall Iluskát, Marschall Mátyás helybeli hentes nagyiparos és neje leányát.

— **Kinevezés.** Both Lajos váli és Wojewodzky Géza móri adóírtokos adóhivatali segédkékké neveztettek ki.

— **Felolvasás.** A ciszt. rend. főgimnáziumának dísztermében Kaposy Ende tanár folytatta megkezdett felolvasását. Konstantinápoly keleti szépségeit a búbajos tengeren elhagyva, Görögország klaszikus földjére vezetett bennünket. Athen ókori szépségei, modern kiadása egyaránt érdekelték a hallgatókat, természetesen volt gondja rá a felolvasónak, hogy minél több mulattató epizódot szőjjön mondanói közé. Görögországból Dalmáciába értünk, Zára, Cattaro, Ragusa, Gravosa stb. érdekességei közé. Mindezeket szebbnél szebb tiszta kivételű pompás képek élénkítették. A közönség hálás figyelemmel, áhitatos csendben hallgatta mindvégig az érdekes előadást és szívesen tapsolt a szellemes felolvasónak.

— **A szabadságszobor.** A mint tudvaleg, különösen Sára Gyula drnak, városunk némes ambícióktól vezérelt polgármesterének agilitására a csokának naradt szabadságszobor méltó kiegészítést nyer. Bory Jenő szobrászművész elkészítette a kiegészítés modelljét, egy szabadságsárgó küzdő, láncait tépő sast. A modellt ma d. u. felállították a szobora, hogy annak perspektívája megfelele-e a kívánalmaknak. Ma már többen gyönyörködtek a pompás alkotásban. Közönségünknek szívesen ajánljuk figyelmébe a remek művet, a mely szept. 2-ára végrelegesen elkészül bronzból is és dicsősége lesz városunkban is a szabadság életre hívő gondolatának.

ID. ALMÁSSY FERENC.

Egy köztiszteltnében álló, puritán lelkű, a régi Fehérvár törzseinek egyik disze hunyta le ma délelőt örök nyugalomra szemeit. Id. Almássy Ferenc a város legderékabb polgárei közé tartozott, — ki földmives ember letére annyi intelligenciával bírt, amennyit csak a régi klasszikus világ juttatott. Folyékonyan beszélt deákul, aztán pedig ott működött a magyar föld szorgalmas, tisztelretémelő munkásai között. Ugyszólva állandóan tagja volt a törvényhatósági bizottságnak, sőt a legtekintélyesebb bizottságnak, a közíg. bizottságnak is. Hosszabb idő óta gyengékedett, míg ma délelőt 79 éves korában kioltotta életét a halál. Temetése 31-én d. u. 4 órákor lesz a Széchenyi-utcai gyászházban.

— **A népakadémia 74-ik előadását** dr. Vass József teol. tanár tartotta nagyszámú közönségnek érdeklődése közt. Előadásának tárgya: „A fulgyónás történelmi megvilágítása” volt. Utána a kath. Legényegylet derék műkedvelői adták a Holdkórosok című vígjátékot.

— **Alapítvány.** Dr. Gyulai Frigyes 1000 korona alapítványt tett le, hogy annak kamatait Vereb község szegényei élvezék.

— **A Szabad Liceumban** Zavaros Aladár endoralkapitány tartott nagy érdeklődéssel hallgatott előadást. Tanulmányos példázgatásban mutatta be, hogy a gyermekbírótság mennyira áldásos tevékenységet fejthet ki a fiatalt bűnösök megmentésében. Utána a liceum szorgalmas műkedvelői változatos számokból összeállított programmal szórakoztatták a közönséget.

— **Elhalasztott hangverseny.** A zenekedvelők ápr. 3-ára tervezett hangversenyét közbejött akadályok miatt másnap vasárnapra halasztották.

— **A Széchenyi Szövetség kiszállása.** Két, szép eredménnyel járó kiszállást rendezett a Széchenyi Szövetség a mult. vasárnapon. Tabajdon Paulovits Béla, Velinszky László és Csima Jenő kiküldötték meggyőző előadásaira az egybegyűltek a gazdakör alakításának szükségességét mondták ki. Keresztesen pedig Varhanek Ferenc és Borián Ferenc kiküldöttek tartottak előadást. Itt hitelszövetkezet s ezzel kapcsolatban gabonarakár alakítását határozták el a község lakosai.

— **Társasvacsora.** A Székesfehérvári Kerékpár Egyesület társasvacsorát rendezett, amelyben a tagok nagy számmal jelentek meg. A felkészítők során Uilmann József üdvözölte az elnökséget, a melynek nevében Kuriós Gyula elnök válaszolt szíves hangon, a testvériség ápolására írtívén poharát.

folyó hó 28-án megnyit.
Minden hétfőn és csütörtökön műsorváltozás.
A műsor szenzációs újdonságokat tartalmaz.
Képeket Pathe Freres cégszállítja.
Minden csütörtökön és szombaton este 6 órákor zóna-előadás fél helyárakkal.

— **Színházi hírek.** Szerdán a heti műsortól eltérőleg a Koldus gróft, csütörtökön a Vigéceket adják Nyáray Antal vendégfeléptével rendezve félárakkal. A karszemélyzet jutalomjátékául szombaton Tatárjárás kerül színre Inke Rezső vendégfeléptével.

— **A Székesfehérvári Belvárosi Kiadékövő egyesület** f. hó 25-én d. e. 11 órákor tartotta meg rendezésvi közgyűlést Gánóczy Flóris elnökletével. A jegyzőkönyvet Lambert Vilmos titkár vezette. A titkári jelentésből megtudtuk, hogy az egyesületnek a mult 1908-ik évben 89 alapító, 42 rendezés és 1 alapító tagja volt. A rendezés tagok fogyatkozása megdöbbentő körülmény és éppen nincs indokola az egyesület anyagi jóléte által, sőt ellenkezőleg a mult évi 2683 k. 34 f. bevétellel 2679 k. 03 f. kiadás áll szemben, vagyis a fenmaradt összeg 4 k. 31 f. ami szintén azáltal volt elérhető, hogy dr. Sára Gyula védnök nagylelkűleg 240 koronát ajándékozott az egyesület folyó kiadásaira. Ugyancsak a mult évben Grünfeld Jakab az alapító tagok sorába lépett, néhai öz. Borbély Józsefné, szül. Maron Julianna 200 koronát hagyományozott az egyesületnek, miert is nevét szintén az alapító tagok sorába ígtatták. Az egyesület tagjai közt elhunytak Meisel Ödön és Endersz János. A választmányban megválasztott tagságra Krácsy Miklóst, választmányi póttagokká pedig Flits Miklóst, Piski Lászlót, Vértessy Józsefet és Werthim Armint választották be.

— **A móri sorozás.** A móri járás elhalasztott sorozásait május hó 4., 5., 6., 7., 8-án fogják megtartani.

Kubik János kesztyű, sérvkötő és orvosikótszer raktára a mai naptól kezdve a **Barátok épületében** van. A püspökséggel szemben.

— **A székesfehérvári tenniscsúba** április hó 12-én d. e. 11 órákor (határozatkétség esetén d. e. 12 órákor) tartja az évi rendezés közgyűlést a Vörösmarty kör helyiségében. A közgyűlésre a club tagjait az elnökség külön meghívók mellözésével ez uton hívja meg. Tárgysorozat: 1. A mult évi zárszámadás bemutatása. 2. A folyó évi költségelőirányzat megállapítása és tájází kivetés. 3. A téggyesülettel való jogviszony rendezésére kiküldött bizottság jelentésének tárgyalása. 4. Folyó ügyek és esetleges indítványok.

— **Lopás.** F. hó 26-án délelőt ismeretlen tettes beosont Werthim Armin helybeli földbírtokos előszobájába s onnét egyéb hiányában 26 koronát ellopott.

— **Baromfilopás.** Kék Dezső kislaludi baromfiolából a 27-ére virradó éjjelen valamennyi pulyka és liba eltűnt. A kár tetemes.

CACHEMIRE A DIVAT pávakékben, bábszínbarnában, bronzveresben és minden divatszínben kapható **KERESZTES ZSIGMONDNÁL.** Egyéb tavaszi újdonságokban nagy választék.

A Szent György-kórház.

Előtünk áll a Szent György-kórház mult évi működéséről szóló jelentés, a mely tiszta áttekintést ad erről a folyton fejlődő, elismert jó nevű kulturintézményről. A betegek számarányáról s a betegségek minemiségéről kiadott statisztika s még inkább a statisztikát megelőző főorvosi jelentés, érdekes és hasznos megfigyeléseket tartalmaz a kórház beléletéből s arról a némes gondoskodásról, a mellyel a kórház vezetősége a betegeket gondozza. A jelentés nemcsak a kórház ügykezelését, a betegség nekeit állította össze nagy gonddal, hanem humánus felfogással keresi a betegségek nagymérvű terjedésének, pusztításainak okait és hamisítatlan erkölcsi érzékkel két romboló tényezőt állít a betegségek terjedésének okául, a pálinkát és a bujakórt. További magyarázat helyett ide iktatjuk a jelentés következő passzusát:

Addig, míg a kormány, hatóságok és a társadalom ezen bajok ellen a küzdélmét a legnagyobbszigorral és erőfélével fel nem veszi, az emberiség nagy részének testi és szellemi élete kérelhetetlenül a dekadencia végzetes lejtőjén az elmerülés felé süllyed, újabb és újabb nagyobb

arányu kórházak, menházak és tébolydák emelése már a közel jövőben elkerülhetlenné fog válni; a betegápolási pótadó pedig nemcsak hogy csökkenni nem fog, sőt ellenkezőleg, annak emelkednie kell. Ez a jövő szomorú perspektívája.

A pálinka irvástól és a bujakortól enervált test, könnyebben hajlandó a betegség bántalmaira. Különösen a tüdővész, ez a legrettenetesebb ellensége az életnek, a pálinkaivás és bujakór pusztításai után szedi martalékeit. Ismét a jelentés szavait apostrofáljuk:

A tüdőgümőkör ellen való védekezés tehát az alkoholizmus és bujakór megfékezésével szorosan összefüggésben áll. Feltehetően a védekezés eszközeihez tartoznak továbbá az egészségesebb lakás- és életviszonyok, a tiszta, üde levegő, a közisztaság és mindenek felett a tiszta, üde, bőséges ivóvíz, amelyekben bizony nagy a hiány.

A betegforgalom vázlatos adatait a következőkben közöljük:

1907 végén maradt	73 fi, 61 nő,	— 134
1908-ban felvételt	1179 fi, 664 nő,	— 1843
Ápoltatott összesen	1252 fi, 725 nő,	— 1977
Ezekből gyógyult	746 fi, 455 nő,	— 1201
Ezekből javult	204 fi, 91 nő,	— 295
Ezekből gyógyulatlan	87 fi, 62 nő,	— 149
Ezekből meghalt	106 fi, 55 nő,	— 161
S így évi fogyaték	1143 fi, 663 nő,	— 1806

Az elhaltak közül 70 éves koron túl volt 32. Az év végével visszamaradt 109 férfi, 62 nő, összesen 171 ápolat.

Az imént kiüntetett és ápolat 1977 betegből belgyógyászati bántalmakban szenvedett 1159, sebészei bajokban 40, szülészeti és nőgyógyászati volt 141, elmebeteg 86.

A kórházban végzett műtétek száma 378.

A gyógy díjköltségek 80521.60 koronát tesznek ki. A csekély tökével rendelkező kórház pénzügyi tekintetben is egyre haladást szüntet; e tekintetben lényegesen javított a helyzetet a munkás betegsegélyző pénztártól átutalt 30000 korona összeg.

Még csak a tüdővész és bujakór számadatait jegyezzük le s úgy hisszük, a számadatok elégségesek lesznek arra, hogy bennünk gondolatokat ébresszenek; Bujakórban szenvedett 173 egyén, akiknek gyógyulása 3446 napig tartott. Tüdővészből szenvedett 46 egyén, akiknek gyógykezelése 2872 napot vett igénybe.

SZINHÁZ.

Szombat, március 27.

Márkus Emilia vendégfellépései.

Fölt, amely tisztít. Echeagaray remekműve. Csodálatos mélység, a szenvedélyek fokozásának oly művészete rejlik ebben a darabban, hogy bejárta a világot és mindenütt diadalt aratott. A magyar színpadokon szívesen látott vendég volt a nagy spanyol író műve, de igazi és méltó magaslátára mégis Márkus Emilia emelte. Csodálatosan játszott. Mesésen szép volt játéka minden ízében. Mint a kis patak úgy csörgözött kezdetben, aztán zúgott, rombolt és megrázott bennünket úgy, hogy minden izünk reszketett belé és hogy alig maradt szem, a mely száraz maradt volna. Ugy zengett a szava, mint a gordonkáké, hogy szinte elszongította a lelkünket az olvadó, aztán a fájó szerelem keserves kinjaiban, aztán a kétségbeesésig fokozódott szenvedélye, s kényszerített, hogy mindent valónak képzeljünk és vele együtt szenvedjünk.

Partnerai közül Kovácsot újra el kell halmozunk minden dicséretünkkel. Oly eleganciával, annyi átértett tudással játszott, ami csak igazi művészeknek lehet sajátja. Dérenek kisebb kör jutott mint tegnap, de minden jó tulajdonságát megismételte. Sinkó kedves naivája a társulatnak, de ez az erős drámai szerep felülmutta erejét. Nagyon kár, hogy a direktor Verőnek nem juttatta ezt a mindenképp nagy erőt és szenvedélyt követelő, a vijjogó, a rablásból élő vércse természetrajzára emlékeztető szerepet. Sinkó, a szelid galamb tpusa nem változhatott ilyené.

A közönség nagyon hálás volt. Zsúfolt házat hozott össze télt orkeszterrel, aztán dagadtra tapsolta a tenyerét.

Vasárnap, márc. 28.

Boszorkány. Ismételnünk kellene magunkat, ha újra érdeme szerint akarnók méltatni Márkus Emilia kiváló tudását és igen nagy művészetét. Ez a darab is egyik forszdarabja, a mellyel meghódította a budapesti közönséget. Csillogtatta, ragyogtatta tehetségét újra s különösen a második felvonás szerelmi jelenetében remekelt.

Déri pompásan játszott, Kovács is stb. A közönség azonban csak félháza tudott összehozni... talán... mondjuk igen: a darab gonosz tendenciája, hazug alapja rosz hirt harangozott előre Sardou katolikusgyűlölő munkájának.

Hétfő, márc. 29.

Varázskeringő. Pápai Lajos vendégfellépése. A darabot eléggé ismerjük, már a kedvünk is elment tőle. Pápai Lajosnak, ennek a széphangu baritonistának vendégfellépése is alig hozott össze félháza. Az se gyönyörködött benne akkora lázzal, mint valamikor. Pápai Lajos énekeről és játékaról, mint a nap különlegességéről meg kell jegyeznünk, hogy csak erősítette azt a hitünket, hogy szintársulatunk előnyére válnék szerződése. Ezt különben a jelenlevők is elismerték, a kik szokatlan melegen fogadták s hálás elismeréssel kísérték játékát. Vastapsot is kapott, no persze itt meg kell jegyeznünk, hogy — Kormossal karöltve. Kormos lonkát nem székséges dicsérnünk, a többi szereplőt pedig megemlitenünk.

Anyakönyvi statisztika.

1909. március hó 17-ől 1909. március hó 30-ig.

Születés. Született: 15 törvényes fiu, 9 leány, 1 törvénytelen fiu, 0 leány, halvaszületett törvényes fiu 1, leány 0, törvénytelen fiu 0, leány 0. Összesen 26.

Halálozás. Elhalt: 7 éven aluli 1 törvényes fiu, 3 leány, 7 éven felüli 8 férfi, 5 nő. Összesen 17.

Eszerint a születés a halálozás 6-el mulja felül.

Meghaltak:

Landshut Venczel r. k. nyug. uradalmi erdőmester 81 éves, Kossuth-Lajos u. 13. — Zsédely Magdolna r. k. 25 napos, Feske-u. 1. — Kolonics János r. k. 37 éves napsz. Zámoly-u. 22. — Rigler Józsefné, Urning Anna r. k. 51 éves Malom-u. 51. — Nagy Katalin r. k. 1 éves, Halász-u. 13. — Rigler Erzsébet r. k. 22 éves, Sár-u. 24. — Walis Józsefné, Steier Viktoria r. k. 44 éves, Jokai-u. 8. — Klarius Antal r. k. dv. gyümölcs-árus 58 éves, Vásártér 10 — Máté István r. k. szerelő segéd r. k. Seregélyesi-út 24 éves. — Hajdu Mária r. k. 14 hónapos Szedes-u. 51. — Knapp József r. k. napszamos 70 éves, Szt. György-kórház. — Szabados József r. k. 1 hónapos, Budai-ut 106. — Csitári G. Emil r. k. nyomdatulajdonos, 58 éves Sas-utca 8. — Nyári Istváné, Babai Anna r. k. 56 éves, Ősz-u. 18. — Szakács Anna ág. h. or. 17 éves Sár-u. 17. — Kalocsa János r. k. napsz. 78 éves, Széchenyi-u. 107. — Pap Károly ref. lakatos tanonc 10 éves, Horváth István-u. 10.

67|1909 szám.

Árverési hirdetmény.

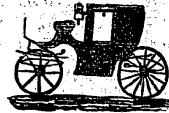
Alulírott ezennel közhírré teszem, hogy a helyben folyó évi február hó 19-én elhalt Savoye Laura hagyatékához tartozó butorok, ágy és fehérneműek valamint konyha berendezési tárgyaknak árverés útján való eladását a kir. járásbírósg mint hagyatéki bíróság 1909 Pv. II. 67|2 sz. végzéssel elrendelte.

Ezen rendelet következtében fentjelzett tárgyakra a hagyatéki árverést folyó évi április hó 5-én délután 2 órára a helyszínére Megyeháztér 3 sz. alá kitűzöm azzal, hogy az árverés alá kerülő tárgyak székség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Székesfehérvárott, 1909 márc. 26-án.

Liszt Ferenc
rendőrbírósg.

Ujabb rendszerű kocsik!

HIRTLING PÁL

KOCSIGYÁRTÓ

Üzlet: Tolnai-utca 16. Székesfehérvár Raktár: Símor-utca 35.

Raktáron tartok minden fajtaú kész ruganyos kocsit, kész korbákat, kerekeket és a hozzá tartozó farszszeket.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom kocsifényező- és nyerges műhelyemet.

A kocsigyártáshoz tartozó összes javításokat jutányosan s gyorsan eszközölöm.

Műtrágya!!!

a legjobb és a legjutányosabb áron kapható a

helybeli keresztény fogasztási szövetkezet

fő- és fióküzletében.

Főüzlet: Szűgyény-utca 1.

Fióküzlet: Zámoly-utca 33.

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára
Székesfehérvár, Szűgyény-Marich-utca.

Allandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök,

Ferenc József-kabát,

köpenyek (havelok)

bórkabátok, utazó bundák,

raglán-felöltők, kabátok.